

Kokonaisveroaste kuvaa verotuksen tasoa

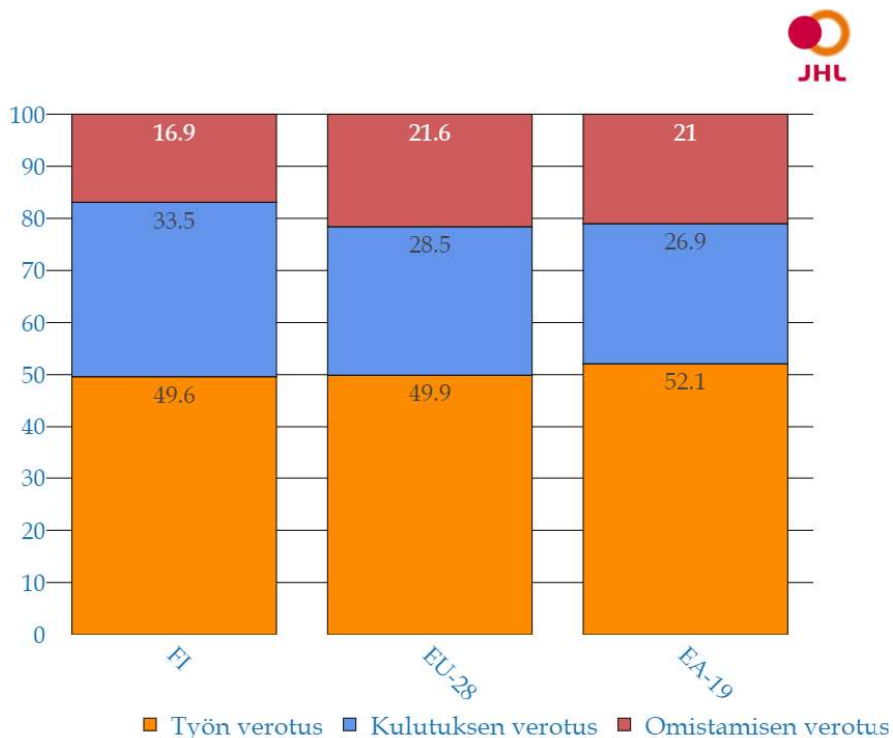
Kokonaisveroaste tai usein julkisessa keskustelussa esiintyvä veroaste kuvaa verotuksen tasoa kokonaisvaltaisesti. Kokonaisveroaste saadaan laskemalla julkisen sektorin keräämien pakollisten verojen ja veronluonteisten maksujen kokonaismäärä vuositasolla ja vertaamalla sitä saman ajanjakson bruttokansantuotteeseen. Esimerkiksi, jos valtiossa A kerätään veroja yhteensä 100 euroa vuoden 2021 aikana ja valtion bruttokansantuote on 200 euroa, saadaan valtion A kokonaisveroasteeksi 50 % (100/200)

Työn verotuksen kiristymistä on vältettävä siirtämällä verotuksen painopistettä kohti pääoman ja varallisuuden verottamista

JHL pitää leikkauksia julkisista palveluista ja yhteiskunnan turvaverkoista kestävämmänä ratkaisuna julkisen talouden tasapainotukseen. Suomi tarvitsee tulevaisuudessa enemmän verotuloja, jotta tällaisilta leikkauksilta voitaisiin välttyä. JHL katsoo, että verotuksen painopistettä tulisi siirtää enemmän kohti omistamisen verottamista.

Verotus voidaan jakaa työn-, kulutuksen ja omistamisen verotukseen. Suomessa verotuksen painopiste eroaa Euroopan Unionin keskimääräisestä verotuksesta siten, että kulutuksen vero-osuus on korkeampi ja omistamisen vero-osuus matalampi. JHL ehdottaa, että verotuksen painopistettä siirrettäisiin enemmän kohti omistamisen verotusta.

Kuvio: Verotuksen painopiste Suomessa ja Euroopassa vuonna 2019. (Eurostat, 2021)

Oheisessa kuviossa vertaillaan verotuksen painopistettä Suomen ja EU:n välillä.

Kuviosta havaitaan, että Suomessa omistamisen verotus kattaa suhteellisesti pienemmän osuuden julkisen sektorin kokonaisverotuotosta.

Verotuksen painopistettä on mahdollista siirtää kohti omistamista etenkin tiivistämällä ja laajentamalla veropohjaa. Näin myös verokantojen korottamiselta voitaisiin mahdollisesti välttyä.

Yllä olevan kuvion tiedot on noudettu Euroopan Komission julkaisemasta verotuksen trendejä käsittelevästä [raportista](#).

Verotuksen tulee olla mahdollisimman neutraalia – verot maksetaan samoilla verokannoilla riippumatta tulojen lähteestä

Kun verokannat ovat yhtenevät tulojen lähteestä riippumatta, voidaan verojärjestelmää kutsua neutraaliksi. Neutraalilla verotuksella tarkoitetaan verojärjestelmää, joka kohtelee samalla tavalla eri tulonlähteitä, arvonmuodostustapoja sekä sijoituskohteita.

Neutraali verojärjestelmä kohtelee kansalaisia ja yrityksiä mahdollisimman yhdenmukaisesti ja tarjoaa vähäiset mahdollisuudet verojen välttämiseen. Lisäksi neutraalin verojärjestelmän tulisi aiheuttaa mahdollisimman vähän muutoksia taloudellisten toimijoiden (yritysten, kuluttajien ja työntekijöiden) valintoihin ja käyttäytymiseen.

Käytännön tasolla täysin neutraalia verojärjestelmää ei ole olemassa, mutta verojärjestelmiä on mahdollista viedä kohti neutraalimpaa suuntaa erilaisilla uudistuksilla.

JHL:n tavoitteena on taloudellisesti tehokas ja mahdollisimman neutraali verojärjestelmä, joka saavutetaan puolustamalla laajoja veropohjia ja poistamalla tiettyjä verotukseen liittyviä erikoissääntöjä, poikkeuksia sekä huojennuksia, jotka madaltavat taloudellisten toimijoiden kohtaamaa verorasitusta. Mitä enemmän verojärjestelmään luodaan poikkeuksia ja erikoissääntelyä, sitä todennäköisemmin verojärjestelmän neutraalisuus heikkenee.

On tärkeä muistaa, että kaikkien verojen ei tule edes olla neutraaleja, sillä niiden perimmäinen tarkoitus on ohjata valintoja. Hyvänä esimerkkinä tällaisista veroista ovat päästöverot, joiden tehtävänä on vähentää ympäristölle haitallista taloudellista toimintaa nimenomaan käyttäytymisvaikutusten avulla.

Jos pääomatuloverotuksen progressiota kasvatettaisiin siten, että matalilla pääomatuloilla maksettaisiin pienempää veroprosenttia, kannustaisi tämä matalatuloisia hankkimaan enemmän pääomatuloja ja kasvattamaan varallisuuttaan.

Suurien pääomatulojen osalta veroprosentti jää huomattavasti pienemmäksi, kun verrataan vastaavan suuruiseen ansiotuloon. Suurta eroa ansiotulojen ja pääomatulojen välillä on vaikea perustella pelkästään sillä, että pääomatulojen hankintaan liittyy suurempi riski ja oman varallisuuden investointi.

JHL katsoo, että verojärjestelmän neutraalisuuden vuoksi olisi perusteltua kiristää pääomatulojen verotusta asettamalla esimerkiksi uusia veroportaita pääomatuloille. Näin ansiotulojen ja pääomatulojen verokannat olisivat lähempänä toisiaan.

Suuri ero pääomatulojen ja ansiotulojen verotuksen välillä kannustaa myös muuntamaan korkeita suuria ansiotuloja mahdollisimman paljon pääomatuloksi, mikä on ongelmallinen tavoiteltaessa tehokasta verojärjestelmää. Finnwatchin (2020) [mukaan](#) ansiotulojen muuntamisesta pääomatuloksi hyötyvät erityisesti hyvätuloiset miehet.

JHL katsoo, että pidemmällä aikavälillä pääomatulojen verotuksen progressioita olisi järkevä kiristää. Progression kiristämistä voitaisiin tavoitella niin, että matalista pääomatuloista maksettaisiin veroja nykyistä matalammilla veroprosenteilla ja suuremmista pääomatuloista puolestaan nykyistä korkeammilla veroprosenteilla.